

Funded by
the European Union

Ghid VIZITĂ DE STUDIU ÎN VILNIUS, LITUANIA 20-24 octombrie 2025 *(Zile de călătorie: 19 și 25 octombrie 2025)*

PROIECT: Twinning calitatea aerului și mediul înconjurător, Nr. MD 22 NDICI EN 23 (MD/38)

apva | ENVIRONMENTAL PROJECT
MANAGEMENT AGENCY

Context

Obiectivul general al proiectului Twinning Calitatea Aerului și Mediul Înconjurător este îmbunătățirea condițiilor de mediu care afectează sănătatea umană în Republica Moldova. **Obiectivul specific** este îmbunătățirea și aplicarea cadrului legal privind subiectele legate de mediul înconjurător care afectează sănătatea umană în Republica Moldova, creșterea ritmului de apropiere și implementare a Acquis-ului comunitar în domeniile calității aerului și reducerii poluării aerului, informarea privind mediul înconjurător, economia circulară/gestionarea deșeurilor și managementul durabil al substanțelor chimice.

Conform Fișei Twinning: *Proiectul Twinning va organiza o vizită de studiu (cu participarea Agenției de Mediu și Inspectoratului pentru Protecția Mediului, autorităților locale, operatorilor economici) pentru a facilita familiarizarea cu conceptele elaborate în cadrul Componentei 3. Acestea pot include aspecte legate de aplicarea practică a colectării selective a deșeurilor municipale, dezvoltarea serviciilor centralizare de colectare și transportare a deșeurilor municipale, eliminarea normativă a deșeurilor, circularitatea în cele mai bune practici referitoare la deșeurile periculoase, activități de control (inclusiv la frontieră), și altele. Propunerea detaliată cu privire la vizita de studiu va fi prezentată Comitetului Director pentru aprobare.*

Componenta 3: Economia circulară – sistem de gestionare a deșeurilor consolidate. Activitatea 3.7: Sporirea conștientizării și promovarea educației cu privire la mediu

Scopul vizitei de studiu în Lituania este schimbul de experiență și a celor mai bune practici, cât și consolidarea înțelegerii conceptelor elaborate în cadrul Componentei 3. În timpul vizitei, delegația din țara beneficiară se va întâlni cu experții implicați în transpunerea și implementarea Directivei Cadru privind Deșeurile din cadrul Ministerului mediului, Departamentului protecția mediului, Agenției de protecție a mediului și Agenției de management al proiectelor de mediu. Subiectele cheie care vor fi abordate în cadrul vizitei includ, printre altele, aplicarea practică a colectării selective a deșeurilor municipale, dezvoltarea serviciilor centralizare de colectare și transportare a deșeurilor municipale, practici normative pentru eliminarea deșeurilor, abordarea circulară în gestionarea deșeurilor periculoase, activități de control. Aceste subiecte vor fi demonstrate prin intermediul vizitelor la fața locului, diverse întâlniri și exemple practice „in situ”. Va fi organizată o vizită la EMP Recycling, cea mai mare companie din Lituania care se ocupă de procesarea deșeurilor de echipamente electrice și electronice (DEEE) și este responsabilă de reciclarea a circa 50% din totalitatea DEEE a Lituaniei. De asemenea, va fi inclusă o prezentare a sistemului lituanian de depozit și rambursare.

Informații utile

Organizatorul vizitei de studiu: Agenția de management al proiectelor de mediu din subordinea Ministerului Mediului al Republicii Lituania (APVA), adresa: **str. Labdarių 3-102, Vilnius, Lituania**

Persoane de contact:

Daiva Matonienė, număr de telefon: +370 686 01710

Rasa Černakauskienė, număr de telefon: +370 602 83 718

Hotel: **HOTEL CONGRESS**, adresa: str. **Vilniaus 2, Vilnius, Lituania**

Număr de telefon al hotelului: +370 5 269 19 19

Număr universal în caz de urgență pentru poliție, ambulanță și pompieri - 112

Valută: Euro (EUR). Plățile pot fi efectuate cu card bancar sau cash.

Taxi: Bolt (popular în Vilnius), aplicația eTAKSI.

Condiții meteorologice estimate: Ușor înnoțat, soare slab și ploaie ușoară cu o briză ușoară.

Temperaturi variind de la -1°C noaptea la +8/12°C în timpul zilei.

Anexa 1. Harta orașului Vilnius (în anexă)

19 octombrie 2025, duminică

Ziua 1 Ziua de sosire, Întâlnire introductivă

- 18:30 **Întâlnire la aeroport**
Sosirea la aeroportul Vilnius și transferul la Hotelul Congress
Adresa: Hotel Congress, str. Vilniaus 2, Vilnius
Persoană de contact: Daiva Matonienė, număr de telefon: +370 686 01710
- 19:00-20:00 **Înregistrare la hotel**
Scurtă întâlnire introductivă: cafea de bun-venit
Prezentarea agendei pentru vizita practică, detalii de logistică
Evaluarea înainte de vizita de studiu
Punct de întâlnire: restaurantul Hotelului Congress

20 octombrie 2025, luni

Ziua 2 a vizitei de studiu, 2025-10-20

- 08:30 **Întâlnire în holul Hotelului Congress**
Adresa: Hotel Congress, str. Vilniaus 2, Vilnius
Mers pe jos până la Ministerul Mediului al Lituaniei
- 9:00-11:00 **Ședință la Ministerul Mediului al Republicii Lituania**

Prezentare și discuție privind următoarele subiecte:
elaborarea, implementarea și supravegherea strategiei de gestionare a deșeurilor în Lituania, obținerea rezultatelor, crearea de sisteme regionale de gestionare a deșeurilor, gestionarea deșeurilor municipale (partea practică și juridică), gestionarea deșeurilor periculoase, scheme REP, finanțarea proiectelor de gestionare a deșeurilor (program de gestionare a deșeurilor), taxe pe poluare, program de prevenire a deșeurilor, activități de economie circulară
Adresa: str. Jakšto 4, Vilnius
- 11:00-12:00 **Vizită la Vama Lituaniei**
Adresa: str. Jakšto 1, Vilnius
- 12:00-13:00 **Prânz**
- 13:30-16:00 **Agenția de Protecție a Mediului (EPA)**

Prezentare privind structura, funcțiile și activitățile principale ale Agenției de Protecție a Mediului. Regulament intern de lucru, proceduri de eliberare a autorizațiilor, sisteme IT și alte tipuri de practici.
Adresa: str. Juozapavičiaus 9, Vilnius

16:00-17:00 **Sesiune de întrebări și răspunsuri privind principiile de taxare pentru poluare**

Inspectoratul Fiscal de Stat din subordinea Ministerului Finanțelor al Republicii Lituania

Adresa: EPA, str. Juozapavičiaus 9, Vilnius

17:00-17:30 **Întoarcere la Hotelul Congress**

18:00-20:00 **Vizita Orașului vechi din Vilnius**

Este unul dintre cele mai mari și mai bine conservate orașe vechi medievale din Europa de Nord și de Est. Fondat la începutul secolului al XIV-lea și dezvoltat sub Marele Ducat al Lituaniei, a devenit un centru vibrant al vieții politice, culturale și religioase. În 1994, Orașul Vechi din Vilnius a fost înscris pe Lista Patrimoniului Mondial UNESCO.

Punct de întâlnire: la 17:50 în holul Hotelului Congress

Pe scurt

Ministerul Mediului al Republicii Lituania

Ministerul Mediului al Republicii Lituania (Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija) este autoritatea națională responsabilă de elaborarea și implementarea politicilor de mediu, climă și de dezvoltare durabilă.

Principalele sale funcții includ protecția mediului, atenuarea și adaptarea la schimbările climatice, utilizarea durabilă a resurselor naturale, gestionarea deșeurilor și a apei, conservarea biodiversității și planificarea spațială și urbană. Ministerul supraveghează, de asemenea, standardele în domeniul silviculturii, locuințelor și construcțiilor, asigurând respectarea legislației UE privind mediul și a obiectivelor Pactului Verde European.

Lituania a realizat reduceri substanțiale ale emisiilor în **sectoarele energiei, industriei și deșeurilor** între 2005 și 2023. Emisiile pe cap de locuitor în Lituania au scăzut, ajungând la ~ 6,5 tCO₂ echivalent pe persoană.

Agenda Națională de Gestionare a Schimbărilor Climatice (NCCMA, adoptată în 2021) a Lituaniei stabilește obiective ambițioase: de exemplu, reducerea cu 30% a emisiilor până în 2030 comparativ cu 2005, vizând atingerea unui nivel net zero până în 2050. Ministerul Mediului administrează un **Program privind Schimbările Climatice**, cu un fond de stat separat (prin licitații, penalități etc.) pentru finanțarea măsurilor de atenuare și adaptare. În perioada 2022-2025, programul este bugetat la aproximativ **358,6 milioane euro**.

Integrare intersectorială: Politica climatică este integrată cu politica energetică, de transport, deșeuri, silvicultură, utilizarea terenurilor etc. Ministerul conduce coordonarea în politica climatică și de adaptare, cooperând în același timp cu ministerele sectoriale.

Prin intermediul agențiilor și programelor sale, Ministerul promovează o economie verde și circulară, eficiența energetică și o guvernare responsabilă față de mediu în toate sectoarele societății lituaniene.

Agencia de Protecție a Mediului (EPA)

Agencia de Protecție a Mediului (*Aplinkos apsaugos agentūra*) este o instituție bugetară din subordinea Ministerului Mediului al Lituaniei.

EPA deține funcții care includ:

- monitorizarea mediului (aer, apă, chimic, biologic, radiație);
- asigurarea calității și conformității de mediu, inclusiv supravegherea proceselor de autorizare și reglementare
- colectarea datelor și informațiilor cu privire la starea și dinamica mediului;

- coordonarea sau asistarea la implementarea raportărilor, proiecțiilor și analizelor de politici legate de climă (în special în legătură cu proiecțiile gazelor cu efect de seră (GES)).

Este instituția prin care datele de mediu (inclusiv calitatea aerului, emisiile etc.) sunt colectate și puse la dispoziția părților interesate și a publicului. EPA este, de asemenea, cunoscută pentru participarea sa la elaborarea **proiecțiilor privind emisiile de GES**, în special prin prelucrarea datelor de activitate, și contribuie la raportarea națională în cadrul Convenției-cadru a Națiunilor Unite privind schimbările climatice (UNFCCC).

Din 2013, rolul EPA a inclus estimarea proiecțiilor emisiilor de GES (pentru sectoare precum energia, industria, deșeurile) pe baza datelor de activitate transmise de furnizorii de date. Pentru sectorul LULUCF (Utilizarea terenurilor, Schimbarea utilizării terenurilor, Silvicultură), EPA (sau serviciile conexe) sprijină, de asemenea, proiecții și analize de politici. Aceste proiecții sunt integrate în documentele naționale privind clima (cum ar fi Planul național de acțiune pentru energie și climă - NECP) și ajută la evaluarea dacă Lituania este pe drumul cel bun către obiectivele sale climatice. **Monitorizare și date privind calitatea mediului.** EPA monitorizează poluarea aerului, contaminanții chimici și biologici și radiațiile. Aceste date sunt esențiale pentru urmărirea schimbărilor climatice (de exemplu, beneficiile conexe ale poluanților atmosferici) și pentru conformitatea cu legislația UE privind mediul. Acest fapt contribuie la transparența publică prin punerea la dispoziția publicului a datelor privind calitatea mediului și prin contribuția la informarea politicilor.

Vama Lituaniei

Sistemul Vamal al Republicii Lituania include Departamentul Vamal din subordinea Ministerului Finanțelor al Republicii Lituania, Serviciul de Combatere a Infrațiunilor Vamale, Centrul de Instruire Vamal, Laboratorul Vamal, Centrul Sistemului Informațional Vamal și trei oficii vamale teritoriale (Vilnius, Kaunas, Klaipėda). Obiectivele strategice pe termen lung ale Sistemului Vamal al Lituaniei: facilitarea îndeplinirii corecte și convenabile a formalităților vamale de către clienții noștri prin reformarea supravegherii operatorilor economici, reducerea timpului necesar persoanelor pentru îndeplinirea formalităților vamale, încurajarea operatorilor economici să beneficieze de facilități și simplificări, promovarea conformității

Note

8:30 – 9:30	Transportare de la Hotelul Congress <i>Punct de întâlnire: la 8:30 în holul Hotelului Congress</i>
9:30 – 11:30	Întâlnire cu Administratorul Sistemului de Depozit (USAD)

Adresa: Deposit System Administrator, str. Žarijų, Vilnius

11:00-11:30 **Prânz ușor**

11:30-12:30 **Întâlnire cu SA GreenTechBaltic**

Prezentare și discuții cu privire la următoarele subiecte:

Prezentarea modelului integrat al SA GreenTechBaltic care combină reciclarea și fabricarea; discuții privind implementarea economiei circulare în practică

Adresa: str. Žarijų, Vilnius

12:30-13:00 *Transportare*

13:00-14:00 **Ședință la Centrala de cogenerare de energie termică și electrică**

Vizită la Centrala de cogenerare de energie termică și electrică pentru prezentare și discuții: operațiunile instalației și sistemul cu combustibil dual (deșeuri municipale și biocombustibil); strategia de valorificare energetică a deșeurilor și recuperarea energiei din deșeurile nereciclabile

Adresa: Centrala de cogenerare de energie termică și electrică, str. Jočionių 13, Vilnius

14:00-14:30 *Transportare spre Departamentul de Protecție a Mediului*

14:30-16:30 **Ședință cu Departamentul de Protecție a Mediului din subordinea Ministerului Mediului al Republicii Lituania**

ENVIRONMENTAL PROTECTION DEPARTMENT UNDER THE MINISTRY
OF ENVIRONMENT

Prezentare și discuții cu privire la următoarele subiecte: structura, activitățile și funcțiile departamentului, regulamentul de lucru al Departamentului de protecție a mediului; controlul sistemului de gestionare a deșeurilor (inclusiv REP); principii de efectuare a inspecțiilor la fața locului; lecții învățate.

Adresa: str. Smolensko 15, Vilnius

16:30-17:00 *Transportare spre Hotelul Congress*

19:00- 21:00 **Cină oficială în Orașul Vechi Vilnius**

Punct de întâlnire: la 18:30 în holul Hotelului Congress

Pe scurt

Administratorul Sistemului de Depozit (USAD)

Administratorul Sistemului de Depozit (USAD, Užtato Sistemos Administratorius) este o organizație non-profit înființată în 2014 de producători, importatori și comercianți cu amănuntul de băuturi pentru a gestiona sistemul național de rambursare a garanțiilor pentru ambalajele de unică folosință pentru băuturi din Lituania. Sistemul a devenit operațional în februarie 2016 și este supravegheat de Ministerul Mediului al Republicii Lituania. USAD este responsabilă pentru organizarea colectării, numărării, sortării, reciclării și gestionării financiare a ambalajelor marcate cu garanție, cum ar fi ambalaje PET, de sticlă și dozele metalice.

Rezultate cheie:

- A atins una dintre cele mai mari rate de returnare din Europa – ajungând la aproximativ 92% în doi ani de la lansare.
- Operează peste 1.000 de automate de vânzare inversă și 1.300 de puncte de colectare manuală la nivel național, asigurând o acoperire teritorială completă.
- Procesează aproximativ 600 de milioane de recipiente de băuturi anual printr-un sistem transparent, cu buclă închisă.
- A redus emisiile de gaze cu efect de seră cu peste 150.000 de tone de echivalent CO₂ din 2016 prin reciclare și logistică eficiente.
- Furnizează materiale reciclabile curate și de înaltă calitate (PET, aluminiu, sticlă) piețelor de reciclare interne și internaționale, susținând obiectivele economiei circulare.
- Recunoscut ca model european de bune practici pentru sistemele de depozitare, inspirând replicarea în alte țări ale UE.
- Parteneriate încheiate recent (de exemplu, cu Greentech Baltic) pentru reciclarea PET-ului colectat în sticle din PET reciclat de înaltă calitate, susținând obiectivele UE privind conținutul reciclat.

SA "GreenTech Baltic"

SA "GreenTech Baltic" (GreenTech Baltic, UAB) este o companie lituaniană specializată în operațiuni de reciclare și producție, în special în prelucrarea deșeurilor de plastic PET în materii prime de înaltă calitate (de exemplu, fulgi, rPET) utilizate în ambalaje, textile, construcții și alte sectoare.

Face parte din Green Group (un grup mai mare de reciclare a deșeurilor care operează în întreaga Europă) și aplică un model de reciclare cu buclă închisă pentru a transforma materialele plastice post-consum în materii prime utilizabile.

Compania operează în conformitate cu standarde înalte de control al proceselor, transparență și sustenabilitate, urmărind să minimizeze amprenta de carbon și să asigure practici comerciale etice.

SA „GreenTech Baltic” este: o companie modernă care implementează două modele de afaceri interconectate - reciclare și producție, care reciclează anual până la 25.000 de tone de deșuri de plastic PET.

Rezultate cheie:

- **Reciclarea locală a PET-ului depozitat.** Printr-un acord cu USAD (administratorul național al sistemului de depozite), începând cu 2024, sticlele PET colectate în sistemul de depozite din Lituania vor fi reciclate local în materie primă potrivită pentru noi sticle PET (rPET), în loc să fie exportate în străinătate.
- **Integrare verticală și securitatea materiei prime.** Parteneriatul USAD-GreenTech acordă USAD și producătorilor de băuturi un drept de prim refuz pentru achiziționarea de rPET de la GreenTech, stabilizând lanțul de aprovizionare cu materiale reciclate și susținând obiectivele naționale privind conținutul reciclat.
- **Eficiență/rendament ridicat al conversiei.** GreenTech susține că până la ~ 90% din deșeurile procesate sunt transformate în materii prime din plastic de înaltă calitate.
- **Inovație tehnologică și operațională.** GreenTech Baltic a adoptat abordări bazate pe date în operațiunile sale de recuperare a PET-ului: integrarea analizei compoziției pentru a ajusta amestecurile în timp real, ceea ce a dus la sporirea veniturilor (o creștere de ≈10%).

Centrala de cogenerare de energie termică și electrică din Vilnius

Centrala de cogenerare de energie termică și electrică din Vilnius (**CHPP**), cunoscută și ca *Vilniaus kogeneracinė jėgainė*, este o instalație de energie modernă situată în Vilnius, Lituania. Pusă în funcțiune în 2020, este una dintre cele mai avansate și ecologice centrale de cogenerare din regiunea baltică. Centrala produce atât electricitate, cât și căldură pentru orașul Vilnius, utilizând deșuri municipale și biomasă drept combustibili principali.

Funcții principale

- Generarea de căldură și electricitate utilizând drept combustibil deșuri regenerabile și nereciclabile;

- Reducerea volumelor depozitelor de deșeuri prin recuperarea energiei din deșeurile municipale;
- Furnizarea de servicii de încălzire centralizată pentru o mare parte din locuitorii din Vilnius;
- Contribuția la independența energetică a Lituaniei și reducerea importurilor de combustibili fosili;
- Asigurarea conformității cu standardele UE de mediu și de emisii prin intermediul unor sisteme moderne de purificare a aerului.

Rezultate cheie

- Printre cele mai eficiente centrale de cogenerare din Europa de Nord, cu o capacitate termică totală de peste 240 MW și o capacitate electrică de aproximativ 90 MW.
- Prelucreează anual aproximativ 160.000 de tone de deșeuri municipale și 400.000 de tone de biomasă.
- Produce aproximativ 40% din necesitatea de încălzire centralizată a orașului Vilnius, reducând semnificativ emisiile de CO₂.
- Echipată cu tehnologii de ultimă generație de curățare a gazelor de ardere, respectând directivele stricte de mediu ale UE.

Departamentul de protecție a mediului din subordinea Ministerului Mediului al Republicii Lituania

Departamentul de Protecție a Mediului din cadrul Ministerului Mediului al Republicii Lituania (EPD) este autoritatea națională responsabilă de implementarea și aplicarea legislației de mediu și de asigurarea conformității în toate sectoarele. Înființat în 2018, Departamentul operează prin intermediul unei rețele de divizii regionale în întreaga țară. Principalele sale funcții includ controlul de mediu la nivel de stat, monitorizarea poluării, supravegherea gestionării deșeurilor, prevenirea exploatării forestiere ilegale și a poluării apei și aplicarea legilor de mediu. EPD oferă, de asemenea, sprijin metodologic municipalităților și întreprinderilor, coordonează campanii de conștientizare publică și colaborează cu parteneri europeni și internaționali pentru a consolida guvernarea de mediu și conformitatea cu reglementările climatice.

Funcții și rezultate cheie:

- A creat un sistem național unificat de control de mediu la nivel de stat prin fuzionarea mai multor foste organisme de inspecție;
- A introdus un sistem electronic de raportare a încălcărilor legate de mediu, permițând cetățenilor să raporteze încălcările online sau prin intermediul unei aplicații mobile;
- A consolidat gestionarea deșeurilor și controlul poluării, îmbunătățind eficiența inspecțiilor și transparența procedurilor de sancționare;
- A implementat campanii publice preventive, cum ar fi „Lituanie prietenoasă cu mediul” și „Nu irosiți natura”, sporind gradul de conștientizare a publicului în ceea ce privește mediul;
- A redus arderea ilegală a deșeurilor, exploatarea forestieră neautorizată și incidentele de contaminare a apei prin inspecții vizate și acțiuni preventive;
- A contribuit la obiectivele UE privind clima și mediul prin controlul autorizațiilor de emisie, supravegherea evaluării impactului asupra mediului și monitorizarea conformității;
- A sporit cooperarea transfrontalieră și regională în regiunea Mării Baltice pentru combaterea poluării și a infracțiunilor legate de mediu.

Note

Ziua 4 a vizitei de studiu, 2025-10-22

8:50–10:30 *Călătorie spre Alytus*
Punct de întâlnire: la 8:40 în holul Hotelului Congress

10:30 - 12:00 **SA „Centrul regional de gestionare a deșeurilor Alytus”**

Întâlnire cu reprezentanții SA „Centrul regional de gestionare a deșeurilor Alytus” și reprezentanții primăriei orașului Alytus pentru a prezenta și discuta: organizarea managementului regional al deșeurilor, principalele instalații, gestionarea deșeurilor în practică (compostarea deșeurilor verzi, colectarea deșeurilor voluminoase, tratarea mecanic-biologică cu digestie anaerobă, producerea de gaze și energie electrică, gestionarea deșeurilor biologice, a deșeurilor de azbest etc.)

Adresa: Stația de epurare mecanic-biologică, str. Karjero 2, s. Takniškiai, r. Alytus

12:00 – 13:30 **Prânz**

13:30 – 15:00 *Călătorie spre Vilnius*

15:00 – 17:00 **Ședință la Agenția de management al proiectelor de mediu din subordinea Ministerului Mediului al Lituaniei**

Ședință cu reprezentanții Agenției de management al proiectelor de mediu din cadrul Ministerului Mediului din Lituania pentru a prezenta și discuta: mandatul, structura și activitățile cheie ale Agenției; finanțarea programelor de gestionare a deșeurilor, diferite proiecte în domeniul gestionării deșeurilor.

Adresa: str. Labdarių 3-102, Vilnius, Lituania

SA „Centrul regional de gestionare a deșeurilor Alytus”

SA „Centrul regional de gestionare a deșeurilor Alytus” (*Alytaus regiono atliekų tvarkymo centras*) este o companie de utilitate publică din Lituania responsabilă de planificarea, coordonarea și executarea gestionării regionale a deșeurilor municipale în mai multe municipalități din regiunea Alytus și nu numai. Centrul a fost fondat de un consorțiu de municipalități, inclusiv orașul și raionul Alytus, raioanele Prienai, Lazdijai, Varėna, precum și Birštonas și Druskininkai. Acesta are sarcina de a integra și îmbunătăți serviciile de gestionare a deșeurilor, de a promova sisteme durabile și eficiente și de a asigura conformitatea cu reglementările naționale și UE.

Funcții principale

- Planificarea și implementarea strategiilor și infrastructurii regionale de gestionare a deșeurilor;
- Supravegherea serviciilor de colectare, transport, sortare și tratare a deșeurilor;
- Operarea instalațiilor de tratare mecanic-biologică și compostare;
- Integrarea datelor și a facturilor prin intermediul unor sisteme inteligente IT de gestionare a deșeurilor;
- Educație publică, campanii de conștientizare și cooperare în cadrul proiectelor finanțate de UE.

Rezultate cheie

- Prima companie din Lituania care a introdus colectarea la scară largă a deșeurilor alimentare și din bucătărie (din 2018).
- A redus deșeurile mixte cu peste 10.000 de tone și a procesat peste 3.500 de tone de deșeuri organice anual.
- Generează peste 3 milioane kWh de energie electrică regenerabilă din biogaz în fiecare an.
- Integrează date de la peste 100.000 de utilizatori prin intermediul sistemului inteligent ATRIS, sporind eficiența serviciilor.
- Partener recunoscut în inițiativele interregionale ale UE, cum ar fi STOPWASTE.

Agenția de management al proiectelor de mediu din subordinea Ministerului Mediului al Republicii Lituania (APVA)

Agenția de management al proiectelor de mediu (*Aplinkos projektų valdymo agentūra, APVA*) activează în subordinea Ministerului Mediului al Republicii Lituania. Aceasta gestionează proiecte de mediu, climă, deșeuri, eficiență energetică și prevenire a poluării, finanțate de Uniunea Europeană și din bugetul național. Misiunea APVA este de a promova investiții durabile în domeniul mediului și climei, asigurând implementarea transparentă, eficientă și conformă cu legislația a proiectelor. Agenția servește drept **centru național de competență al Lituaniei pentru administrarea proiectelor de mediu**, oferind expertiză în management financiar, achiziții publice și controlul riscurilor. De asemenea, funcționează ca administrator al registrului național al gazelor cu efect de seră și contribuie la implementarea obiectivelor **Acordului de la Paris**. În plus, APVA oferă asistență tehnică internațională și servicii de consultanță țărilor partenere în domenii precum gestionarea deșeurilor, eficiența energetică și adaptarea la schimbările climatice.

Funcții și rezultate:

- A gestionat cu succes proiecte finanțate de UE și la nivel național în cadrul Fondului de Coeziune, LIFE și programelor naționale privind clima;
- A sprijinit modernizarea la scară largă a blocurilor de apartamente și a instalațiilor de energie regenerabilă din Lituania.
- A oferit contribuții solide pentru dezvoltarea economiei ciclice și gestionarea durabilă a deșeurilor.

VIZITĂ DE STUDIU ÎN VILNIUS, LITUANIA/Twinning calitatea aerului și mediul înconjurător – MD 22
NDICI EN 23 (MD/38)

- A oferit consultanță internațională Palestinei, Serbiei, Georgiei, Ucrainei și altor țări privind implementarea politicilor ecologice.
- A distribuit subvenții pentru încălzire curată, instalații solare și transport durabil.
- A fost recunoscută ca fiind principala agenție publică din Lituania în implementarea politicilor de mediu și climatice.

Note

[illegible]

Note

Area for handwritten notes, consisting of multiple horizontal dashed lines.

23 octombrie 2025, joi

Ziua 5 a vizitei de studiu, 2025-10-23

7:15 *Călătorie spre EMP Recycling*
Punct de întâlnire: la 7:10 în holul Hotelului Congress

8:00 **Întâlnire în cadrul EMP Recycling**

Vizită la EMP Recycling, cea mai mare companie din Lituania care se ocupă de procesarea deșeurilor de echipamente electrice și electronice (DEEE) pentru prezentarea procesului tehnic și organizațional de reciclare a DEEE.
Adresa: str. Galines 7, s. Galines, Vilnius

11:30 - 13:00 **Întâlnire la SA “Toksika”**

SA “Toksika”, compania de stat de gestionare a deșeurilor periculoase pentru prezentare și discuții: organizarea gestionării deșeurilor periculoase, finanțarea proiectelor. Vizită la incineratorul de deșeuri periculoase și la alte instalații.
Adresa: SA “Toksika”, s. Jurgeliškiai 10, r. Šiauliai.

13:00-15:30 Vizită la Dealul Crucilor

Prânz

15:30-19:00 *Călătorie de la Šiauliai spre Vilnius*

Pe scurt

SA “Toksika”

SA “Toksika” (*Uždaroji akcinė bendrovė “Toksika”*) este o companie de stat lituaniană, înființată în 2004. Este specializată în gestionarea, tratarea și eliminarea deșeurilor periculoase, asigurând manipularea în siguranță a materialelor care prezintă riscuri pentru sănătatea umană și mediu. Compania operează sub

supravegherea Ministerului Mediului și joacă un rol cheie în sistemul național de gestionare a deșeurilor din Lituania.

Funcții principale

- Colectarea, transportul, tratarea și eliminarea finală a deșeurilor periculoase.
- Operarea singurei instalații de incinerare a deșeurilor periculoase din Lituania, situată în Šiauliai.
- Depozitarea și eliminarea în siguranță a deșeurilor care conțin metale grele, substanțe chimice și poluanți organici persistenți (POP).
- Consultanță și asistență tehnică pentru companii privind gestionarea deșeurilor periculoase.
- Participarea la proiecte naționale și UE care promovează economia circulară și manipularea în siguranță a deșeurilor.

Rezultate cheie

- A implementat și operează cu succes instalația de incinerare a deșeurilor periculoase din Lituania, respectând standardele UE de mediu și emisii. Certificată conform standardelor ISO 9001, ISO 14001 și ISO 45001 pentru managementul calității, mediului și securității la locul de muncă.
- Prelucreează anual peste 8.000 de tone de deșeuri periculoase, inclusiv deșeuri industriale și medicale.
- A contribuit semnificativ la reducerea depozitării ilegale de deșeuri și la minimizarea riscurilor de poluare a mediului.
- A implementat sisteme moderne de urmărire și documentare a deșeurilor, asigurând trasabilitatea completă a materialelor periculoase.
- Sprijină activ angajamentele Lituaniei în temeiul Directivei-cadru a UE privind deșeurile.
- Oferă educație și formare privind manipularea în siguranță a deșeurilor și conștientizarea mediului.

EMP Recycling

EMP Recycling (Uždaroji akcinė bendrovė “EMP Recycling”) este o companie lituaniană înființată în 1999. Este specializată în colectarea, prelucrarea și reciclarea deșeurilor electrice și electronice (DEEE), a metalelor neferoase și feroase, a convertoarelor catalitice și a altor materiale reciclabile. Compania face parte din Elemental Holding Group și operează instalații moderne cu linii de reciclare avansate, inclusiv tocarea cablurilor și a deșeurilor electronice, reciclarea frigiderelor și testarea în laborator. EMP Recycling aplică sisteme integrate de management pentru calitate, mediu și sănătate și securitate la locul de muncă și este certificată conform standardelor WEEELABEX (etichetă de excelență DEEE) pentru colectare și logistică.

Rezultate cheie:

- Prelucreează aproximativ 25.000 de tone de deșeuri reciclabile pe an, inclusiv peste 12.000 de tone de deșeuri electronice și 9.000 de tone de deșeuri metalice.
- A atins o rată generală de reciclare de 84% în 2023, cu mai puțin de 0,02% din deșeuri trimise spre eliminare.
- Operează o instalație de reciclare a frigiderelor de ultimă generație, dezvoltată în parteneriat cu ANDRITZ (lansată în 2021).
- Certificată conform sistemelor de management WEEELABEX și ISO pentru calitate, mediu și securitate la locul de muncă.
- A publicat primul său Raport ESG (mediu, societate, guvernanta) și de sustenabilitate independent în 2023, aliniat la standardele Inițiativei Globale de Raportare (GRI)..
- Recunoscută cu Premiul German pentru Afaceri în Lituania pentru inovație, orientare către export și reziliență.
- Desfășoară campanii educaționale și de conștientizare privind reciclarea și practicile economiei circulare
- Contribuie la obiectivele de atenuare a schimbărilor climatice și economie circulară prin recuperarea eficientă a resurselor și impact redus asupra mediului.

Note

This image shows a full page of primary-ruled paper. At the top left, there is a small green square icon containing a white leaf-like shape. The rest of the page is filled with horizontal dashed lines, providing a guide for handwriting practice. There are no other markings or text on the page.

Note

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and extend across the width of the page. There is no handwriting or other markings on the paper.

24 octombrie 2025, vineri

Ziua 6 a vizitei de studiu, 2025-10-24

10:00-
12:00

Finalizarea vizitei de studiu și ședință de încheiere

- Lecții învățate
- Discuții cu privire la vizitele în teren
- Oportunități de cooperare
- Sondaj de evaluare / Evaluare după încheierea vizitei
- Înmânarea certificatelor

Adresa: APVA, str. Labdarių 3-102, Vilnius

25 octombrie 2025, sâmbătă

Ziua 7 a vizitei de studiu, 2025-10-25

7:50

Călătorie de la Hotelul Congress la aeroportul Vilnius

Punct de întâlnire: la 7.40 în holul Hotelului Congress

La 10:55, 25 octombrie 2025, sâmbătă, de la Vilnius la Aeroportul Varșovia Chopin, Lot Polish Airlines. LO778. De la Varșovia la Chișinău - 14:40, Sosire - 17:30

Note

[illegible]

Informații despre obiectivele culturale

Orașul Vechi Vilnius

Orașul Vechi Vilnius este inima istorică a capitalei Lituaniei și unul dintre cele mai mari și mai bine conservate orașe medievale din Europa Centrală și de Est. Acoperind aproximativ 3,6 kilometri pătrați, acesta conține peste 1.200 de clădiri și 70 de străzi, reprezentând un amestec unic de arhitectură gotică, renescentistă, barocă și clasică. În 1994, a fost înscris pe Lista Patrimoniului Mondial UNESCO pentru valoarea sa universală remarcabilă. Orașul a fost menționat pentru prima dată în surse scrise în 1323, când Marele Duce Gediminas a invitat negustori, meșteri și călugări europeni să se stabilească la Vilnius. În timpul Marelui Ducat al Lituaniei, Vilnius a devenit un important centru politic, cultural și religios al Europei de Est. În ciuda incendiilor, războaielor și ocupațiilor, Orașul Vechi și-a păstrat modelul străzilor medievale și numeroase comori arhitecturale. Perioada barocă din secolele XVII-XVIII a conferit orașului Vilnius o linie a orizontului distinctivă, fiind adesea numit „Orașul Bisericilor Baroce”.

Obiective turistice cheie

- Piața Catedralei și Catedrala din Vilnius – centrul spiritual și civic al orașului.
- Turnul Castelului Gediminas – un simbol al statalității lituaniene, cu vederi panoramice.
- Strada Pilies – cea mai veche stradă, mărginită de cafenele, galerii și magazine artisanale.
- Universitatea din Vilnius – fondată în 1579, una dintre cele mai vechi universități din Europa de Est.
- Biserica Sfânta Ana – o capodoperă a arhitecturii gotice târzii, admirată de Napoleon.
- Poarta Zorilor (Aušros Vartai) – una dintre puținele porți ale orașului care au supraviețuit, adăpostind o icoană venerată a Fecioarei Maria.
- Palatul Prezidențial, Primăria și numeroase biserici baroce – evidențiind secole de influență culturală diversă.

Dealul Crucilor (Kryžių kalnas) lângă Šiauliai, Lituania

Originea exactă a amplasării crucilor în acest loc este incertă. O tradiție leagă acest lucru de **Revolta din 1831 (rebeliunea lituaniană/poloneză împotriva Imperiului Rus)** - familiile care nu au putut recupera trupurile rebelilor căzuți au început să plaseze cruci simbolice pe un deal (numit pe atunci Jurgaičiai sau Domantai). De-a lungul deceniilor, oamenii au continuat să adauge cruci, atât pentru devoțiune religioasă, cât și ca memoriale pentru cei dragi. Dealul Crucilor este un loc de pelerinaj situat la aproximativ 12 km nord de Šiauliai, în nordul Lituaniei. Acesta ocupă un mic deal (aproximativ 0,46 ha în suprafață) în localitatea Meškuičiai, Municipality Districtuală Šiauliai. De-a lungul timpului, situl a fost umplut cu mii (acum poate peste 100.000) de cruci, crucifixuri, statui, rozarii și alte obiecte religioase. În 1993, **Papa Ioan Paul al II-lea** a vizitat Dealul și a celebrat o Liturghie, oferindu-i o recunoaștere mai largă ca destinație de pelerinaj.

„De departe, cel mai bun lucru pe care viața îl poate oferi este șansa de a munci din greu pentru un lucru care merită făcut.”

Theodore Roosevelt